

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою
Національного аерокосмічного
університету ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний
інститут»

Заступник голови вченої ради
О.В. Гайдачук

24 лютого 2018 р., протокол № 7

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

для здобуття освітнього ступеня магістра
за освітньо-професійною програмою
зі спеціальності

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування)

(освітня програма «Експертиза товарів та послуг»)
(найменування)

у 2018 році

Харків
2018

ВСТУП

Додаткове вступне випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за освітньо-професійною програмою зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (освітня програма «Експертиза товарів та послуг») відбувається відповідно до «Правил прийому на навчання до Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» в 2018 році» у формі індивідуального письмового фахового іспиту, який приймає екзаменаційна комісія з певної спеціальності (освітньої програми), склад якої затверджується наказом ректора Університету.

До додаткового фахового іспиту входять питання за темами:

- "Основи екології та безпеки товарів народного споживання";
- "Маркетинг".

Перелік питань за темами наведений у програмі.

Критерії оцінювання знань

1. Результат додаткового фахового іспиту визначається за 100-бальною шкалою. При отриманні вступником 60 балів та більше він допускається до вступного випробування.

2. Тема «Основи екології та безпеки товарів народного споживання» складається з 25 тестових питань (оцінюються 2 балами за кожну вірну відповідь та 2-х ситуаційних задач, які оцінюються можливим максимальним балом 7, з яких 2 бали за повноту використання нормативно-технічної документації, 3 бали за рішення задачі, 2 бали за надання практичних рекомендацій при вирішенні задачі); тема «Маркетинг» складається з 18 тестових питань (оцінюється 2 балами за кожну вірну відповідь).

1. Питання за темою "Основи екології та безпеки товарів народного споживання"

1. Навколишнє середовище і екологічна культура. Еволюція взаємодії людини і природи. Структура природного середовища.

2. Біосфера. Кругообіг речовини та енергії в біосфері. Природні ресурси та ресурсний цикл.

3. Антропогенний фактор у ресурсному циклі. Енергетика та екологія. Тверді відходи міста і проблема їх утилізації.

4. Економічні важелі для дотримання екологічних обмежень та завдання найменшої шкоди природі.

5. Магнітне поле землі. Штучні електромагнітні поля від ліній електропередач, радіотелевізійних і радіолокаційних станцій та захист населення від їх шкідливого впливу.

6. Екологічні проблеми антропогенного забруднення атмосфери та космічного простору.

7. Основні джерела антропогенного забруднення навколишнього середовища. Гранично допустимі концентрації (ГДК), фонові концентрації, орієнтовні рівні дії (ОРД).

8. Прогнози наслідків шкідливої дії викидів в атмосферу. Допустимі навантаження на регіон.

9. Зони підвищеної небезпеки, екологічний контроль забруднення повітря. Способи зниження викидів в атмосферу та послаблення їх шкідливої дії.

10. Екологічні проблеми антропогенного забруднення гідросфери. Обмін речовин та енергії у сучасному місті.

11. Значення та екологічні функції гідросфери. Критерії оцінки якості води. Граничнодопустимі концентрації (ГДК) шкідливих речовин у воді.

12. Методи вимірювання складу та вмісту солей у воді. Проблема нестатку прісної води на планеті. Принцип раціонального водокористування в народному господарстві.

13. Контроль за станом і використанням водного середовища. Економічні важелі стимулювання раціонального водокористування.

14. Основні правові та організаційні аспекти охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування та безпеки товарів народного споживання.

15. Основні принципи охорони навколишнього середовища в Україні та механізм її забезпечення.

16. Організаційна структура управління природоохоронною сферою. Міністерство охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки в Україні, його завдання та функції.

17. Промислове забруднення продовольчої сировини, продуктів харчування та методи послаблення шкідливої дії забруднення.

18. Переміщення екологічно небезпечних забруднень по ланцюгах (продуценти, редуценти в екосистемах).

19. Міграція забруднень у біосфері. Акумуляція шкідливих речовин у живих організмах, можливі наслідки. Методи послаблення шкідливої дії забруднень на живі організми.

20. Харчові продукти та їх нешкідливість. Джерела забруднення харчових продуктів.

21. Шляхи міграції шкідливих речовин у харчові продукти. Поняття про хімічну, біологічну та мікробіологічну небезпеку харчової сировини і продуктів.

22. Оцінка небезпечності компонентів харчових продуктів. Нешкідливість харчування і токсикологія.

23. Дослідження токсичності і нешкідливості. Контроль безпеки харчування. Критерії безпеки. Вплив хімічних речовин на організм людини.

24. Шляхи зниження вмісту шкідливих речовин у харчовій сировині і продуктах та запобігання їх шкідливої дії.

25. Вплив тари на вміст шкідливих забруднень. Динаміка вмісту шкідливих речовин при зберіганні продуктів.

26. Основні принципи та шляхи одержання і створення екологічно чистої сировини і харчових продуктів.

27. Екологічна експертиза сировини і продуктів харчування.

28. Регламентація ксенобіотиків у сировині та харчових продуктах.

29. Принципи нормування, методика регламентування ксенобіотиків у продуктах харчування, добовому харчовому раціоні.

30. Контроль за вмістом ксенобіотиків у продовольчих товарах.

31. Охорона продуктів харчування від накопичення в них нітратів, нітритів та нітрозосполук.

32. Нітрати, нітрити, нітрозосполуки у харчових продуктах. Фактори, що впливають на вміст нітратів, нітритів та нітрозосполук у продуктах рослинного та тваринного походження.

33. Дія нітратів, нітритів та нітрозосполук на організм людини. Забруднення харчових продуктів металами, радіонуклідами та канцерогенними речовинами.

34. Метали і неметали в навколишньому середовищі та харчових продуктах. Джерела надходження металів у харчові продукти.

35. Вміст і роль металів в організмі людини. Дія металів у харчових продуктах.

36. Метали ґрунту; накопичення металів рослинами; метали в стічних водах; метали удобрення та хімічних засобів захисту рослин; забруднення продуктів металами при виробництві, на підприємствах громадського харчування; забруднення продуктів від металевої тари та пакувальних матеріалів. Контроль якості продуктів на метали.

37. Зниження якості продуктів внаслідок використання сурогатів. Історія законів про харчові продукти в Англії та США. Міжнародна стандартизація та погодження законів про харчові продукти. Метали в законодавстві про харчові продукти.

38. Методи визначення металів в харчових продуктах.

39. Канцерогенні речовини в харчових продуктах. Загальні відомості про хімічні речовини, які мають канцерогенні властивості.

40. Надходження хімічних канцерогенних речовин у продукти харчування.
41. Радіоактивні метали. Джерела надходження і міграція радіонуклідів.
42. Роль біологічних особливостей рослин при накопленні радіоактивних речовин.
43. Способи зниження надходження радіонуклідів в організм тварин та продукти тваринництва.
44. Радіаційний моніторинг сфери агропромислового виробництва. Проведення радіометричного ветеринарно-санітарного контролю сільськогосподарської продукції та продуктів харчування.
45. Фактори визначення забруднення пестицидами продуктів тваринного походження.
46. Забруднення молока пестицидами. Механізм дії пестицидів у молоці. Метаболізм та накопичення пестицидів в органах і тканинах тварини.
47. Рівень забруднення пестицидами і допустимий вміст їх у продуктах харчування.
48. Лабораторний контроль за вмістом ксенобіотиків в харчових продуктах. Методи визначення.
49. Організація державного санітарного надзору за впровадженням пестицидів і контроль за їх використанням у народному господарстві України.
50. Харчові добавки, антибіотики, гормони в харчових продуктах та регламентація їх вмісту. Значення харчових добавок. Токсикометрія харчових добавок.
51. Порівняльна характеристика натуральних та харчових добавок. Оцінка їх з точки зору екологічної безпеки.
52. Взаємодія харчових добавок з компонентами продовольчих продуктів.
53. Обмеження застосування харчових добавок у певних категоріях продовольчих товарів.
54. Загальні відомості про антибіотики і гормони, біостимулятори, біокаталізатори, антимікробні та інші речовини, їх класифікація, шляхи надходження у харчові продукти.
55. Природні компоненти з антибіотичною дією. Алергії, спричинені використанням деяких продовольчих товарів.
56. Характеристика товарів народного вжитку з точки зору екологічної безпеки.
57. Негативні фактори антропогенного впливу на навколишнє середовище і їх наслідки при виробництві пластмас і побутових хімічних товарів (клею, лаків, фарб, чистильно-полірувальних плямовивідних засобів).
58. Основні напрямки зменшення екологічного навантаження при їх виробництві і використанні.
59. Екологічні проблеми виробництва силікатних товарів (скловиробів, керамічних товарів: фарфору, фаянсу, майоліки, гончарних виробів).
60. Наслідки негативного впливу на довкілля і здоров'я людини виробництва і використання меблів та будівельних товарів.
61. Утилізація твердих відходів від виробництва товарів народного споживання.

62. Раціональне використання сировини рослинного і тваринного походження.
63. Методи переробки відходів легкої та харчової промисловості.
64. Проблема утилізації токсичних відходів. Технології переробки відходів для одержання желатину, пектину, кормових добавок і сумішей та ін.
65. Методи одержання харчового білка. Способи переробки нехарчових відходів у містах України та за кордоном.
66. Переробка відходів поліетилену. Міжнародна торгівля відходами.

Література

1. Заверуха Н.М., Серебряков В.В., Скиба Ю.А. Основи екології: навч. посібн. – К.: Каравела, 2006. – 368 с.
2. Білявський Г.О., Бутченко Л.І., Навроцький В.М. Основи екології: теорія і практика. Навч. посібн. – К.: Лібра, 2002.
3. Пономарьов П.Х., Сирохман І.В. Безпека харчових продуктів та продовольчої сировини. навч. посіб. – К.: Лібра, 1999. – 272 с.
4. Смоляр В.І. Харчова експертиза. – К.: Здоров'я, 2005. – 448 с.
5. Митюков А.Д., Руцкий А.В. Оценка качества продуктов питания. – Минск: Урожай, 1988. – 181 с.
6. Безпека харчування: сучасні проблеми: Посібник-довідник / Укл.: А.В. Бабюк, О.В. Макарова, М.С. Рогозинський, Л.В. Романів, О.Є. Федорова – Чернівці: Книги – XXI, 2005. - 456 с.

Питання склав:

к.т.н. доцент, доцент кафедри хімії,
екології та експертних технологій

О.О. Поліщук

2. Питання за темою "Маркетинг"

1. Процес маркетингу. Організація маркетингу. Тактичне і оперативне планування маркетингу.
2. Суть маркетингу. Управлінські концепції маркетингу: виробничий-орієнтована, продуктово-орієнтована, орієнтована на збут, ринкова (маркетингова), сучасна (стратегічна).
3. Основні блоки в управлінні маркетингом і їх взаємозв'язок: цілі, концепції, стратегії маркетингу, планування і організація маркетингу, контроль, аналіз і оцінка маркетингу, оперативне регулювання; інформаційна база.
4. Завдання і функції маркетингу.
5. Сучасні тенденції розвитку маркетингу.
6. Зміст і технологія процесу управління маркетингом.
7. Основні елементи технології управління маркетингом.
8. Методи збору і обробки інформації по управлінню маркетингом.

9. Метод експертно-аналітичного аналізу інформації по управлінню маркетингом.
10. Основні етапи процесу маркетингу; аналіз ринкових можливостей, відбір цільових ринків, позиціонування товару на ринку, розробка маркетингової стратегії фірми, комплексу маркетингу, програм маркетингу, реалізація маркетингових програм, контроль маркетингової діяльності.
11. Ухвалення рішення в управлінні маркетингом.
12. Принципи організації маркетингу на підприємстві.
13. Склад служб маркетингу на підприємстві. Місце і роль маркетингових служб в системі управління маркетингом.
14. Неінтегровані і інтегровані маркетингові структури.
15. Типові моделі побудови інтегрованих маркетингових структур: функціональна, товарна, орієнтована на території, матрична.
16. Змішані моделі побудови маркетингових структур.
17. Тимчасові форми організації маркетингу на підприємстві. Неформальні маркетингові структури.
18. Вивчення категорій, методик та алгоритмів маркетингових досліджень щодо міжнародних ринків; відпрацювання практичних навичок проведення відповідних досліджень.
19. Суть і зміст маркетингової політики.
20. Основні завдання маркетингової товарної політики.
21. Основні принципи маркетингової товарної політики. Види планів маркетингу залежно від тривалості, масштабів, спрямованості процесу їх розробки, об'єкту і предмету.
22. Процес маркетингової товарної політики і характеристика її основних етапів: аналіз проблеми, визначення мети маркетингової товарної політики, пошук альтернативних рішень існуючій проблеми, прогнозування розвитку, оцінка якнайкращого варіанта рішення проблеми, ухвалення рішення і постановка планового завдання, супровід плану.
23. Класифікація цінової політики. Цінова стратегія: утримання конкурентних переваг, зростання, збір вершків та інші. Характеристики цінових політик.
24. Суть, предмет політики розподілу.
25. Моделі маркетингової політики розподілу. Основні аспекти політики розподілу.
26. Вибір маркетингової політики. Приклади маркетингової політики розподілу.
27. Методика розробки маркетингової комунікаційної політики. Цілі комунікаційної політики.
28. Аналіз ринку. Розробка структури комунікаційної політики: визначення можливих компонентів структури, аналіз і апробація компонентів, розподіл ресурсів.
29. Дослідження і корекція дії комплексу. Планування результатів (доходів). Реалізація плану.
30. Стратегічні вікна і їх використання в стратегічній комунікаційної політики. Суть і зміст маркетингової діяльності. Алгоритм розробки маркетингової діяльності.

31. Бізнес-план фірми. Розділи бізнес-плану.
32. Суть і процес контролю маркетингової діяльності підприємства.
33. Контролінг маркетингової діяльності. Критерії ефективних форм контролю.
34. Зміст і алгоритм аналізу маркетингової діяльності підприємства.
35. Аналіз результатів маркетингової діяльності підприємства. Маркетинговий аудит.

Література

1. Войчак А. В. Маркетинговий менеджмент: Підр.- К.: КНЕУ, 1998.- 284 с.
2. Данько Т. П. Управление маркетингом: Учебн.- М: ИНФРА-М, 2011.- 334 с.
3. Дойль П. Маркетинг - менеджмент и стратегии.- СПб.: Питер, 2012.- 544 с.
4. Завгородняя А. В. Маркетинговое планирование / А. В. Завгородняя, Д. О. Ямпольская.- СПб.: Питер, 2012.- 352 с.
5. Котлер Ф. Основы маркетинга: Пер. с англ. / Общ. ред. Е. М. Пеньковой.- М.: Прогресс, 1990.- 734 с.
6. Академия рынка: маркетинг; Пер. с фр. / А. Дайан, Ф. Буке-рель, Р. Ланкар.- М.: Экономика, 2005.- 572 с.

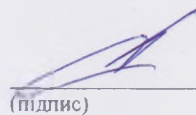
Питання склав:

к.т.н. доцент кафедри
економіки та маркетингу

О.С. Лістрова

Завідувач кафедри хімії,
екології та експертних технологій
д.т.н., професор

(підпис)

О.В. Бетін
(ініціали та прізвище)

Програму розглянуто і затверджено на випусковій кафедрі 106 Протокол № 5 від «15» січня 2018 р.

Програму додаткового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за освітньо-професійною програмою зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (освітня програма «Експертиза товарів та послуг») узгоджено науково-методичною комісією з галузей знань «Культура та мистецтво», «Гуманітарні науки», «Соціальні та поведінкові науки» й «Управління та адміністрування» (НМК 4).

Протокол № 4 від 05 лютого 2018 р.

Голова НМК 4
к.т.н., доц.

Н.В. Доценко